

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ตามทรรศนะของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง
Desirable Characteristics of the Graduates of the Vocational Certificate (Voc. Cert.),
According to the Views of the Executive Enterprises in Phatthalung Province

รักชาติ ปานเพชร^{*1} อรุณ จุติผล^{**2} และ วันฉัตร ทิพย์มาศ^{***3}

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโคกราช

E-mail: rukchat_puy@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง โดยจำแนกตามรูปแบบและประเภทของธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง จำนวน 282 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดพัทลุงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่มีรูปแบบธุรกิจและประเภทธุรกิจต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ผู้บริหารสถานประกอบการ

Abstract

This research aimed to study and compare the desirable characteristics of graduates of Vocational Certificate level (Voc. Cert.), according to the views of the executive enterprises in Phatthalung. The sample consisted of 282 executive enterprises in Phatthalung province. The instruments were questionnaires and statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The finding showed that the overall desirable levels of graduate level certificate (Vocational Certificate) according to the views of the executive enterprises in Phatthalung were at the highest level ($\bar{X} = 4.51$). Those who differed in types of business were found to be statistically different in characteristics.

Keywords: Desirable Characteristics, Graduates of the Vocational Certificate (Voc. Cert.), Executive Enterprise

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของรัฐ ที่มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา วิชาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชน จึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามพระราช

บัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชา ครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรมลักษณะนิสัยและทักษะทางปัญญา ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ หลักสูตรอาชีวศึกษาทุกระดับ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสบการณ์ รวมทั้งเจตคติ และ กิจนิสัยที่ดีในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ และเป็นผู้มีปัญญาที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่นและชุมชน(สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2557)

ทั้งนี้รายงานการศึกษาความต้องการและแนวโน้มในอุตสาหกรรมการผลิตของกระทรวงแรงงาน สรุปได้ว่าความต้องการกำลังคนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของกลุ่มเป้าหมายล้วนเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นนโยบายรัฐบาลและภาคเอกชนพร้อมให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำหรับการอาชีวศึกษาเป็น

การฝึกวิชาชีพเพื่อการดำรงชีวิต หรือเป็นการเตรียมคนเพื่อการอยู่รอดในสังคม โดยมีเป้าหมายในการผลิต กำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ซึ่งได้จัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี (Dual System) เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และเป็นรูปแบบที่รัฐบาลสหพันธ์ได้ให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน มีการจัดตั้งสถาบันที่เรียกว่า สถาบันแห่งชาติว่าด้วยการฝึกอบรมอาชีพ (The Federal Institute for Vocational Training) เพื่อทำหน้าที่ด้านวิชาการและวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกในสถานประกอบการ และสถานประกอบการในเยอรมันประมาณหนึ่งในสี่ของสถานประกอบการทั้งหมด จัดการฝึกอบรมวิชาชีพระบบทวิภาคีโดยจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปอาชีวศึกษาและฝึกอบรมอาชีพเพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสเข้าสู่โลกของการทำงานด้านอาชีพด้วยความสำเร็จ ให้มากยิ่งขึ้นอย่างมีคุณภาพและลดเงื่อนไขซึ่งเป็นข้อจำกัดในการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้เพื่อให้สิทธิครูในสถาบันอาชีวศึกษา การเรียนการสอนและการฝึกความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถาบันอาชีวศึกษา นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 ในเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2551)

จากผลการสำรวจความต้องการแรงงานเดือนธันวาคม 2556 ปรากฏว่ามีสถานประกอบการแจ้งตำแหน่งงานว่างมายังหน่วยงานของกรมการจัดหางานจำนวน 30,780 อัตรา โดยลดลงจากเดือนที่ผ่านมาจำนวน 1,479 อัตรา และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนพบว่าลดลง จำนวน 870 อัตรา ซึ่งเป็นการลดลงในหมวดอาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ และอาชีพงานพื้นฐาน (กรมการจัดหางาน 2556) ซึ่งความต้องการกำลังคนเหล่านี้จะอยู่ที่แรงงานระดับกลางหรือระดับอาชีวศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะเป็นกำลังคนที่มีความพร้อมที่จะรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ เนื่องจากกำลังคนระดับกลางหรือระดับอาชีวศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนความต้องการแรงงานของประเทศและการผลิตแรงงาน เพื่อตอบสนองความต้องการมิใช่เพียงการเรียนรู้ทฤษฎีและพอจะทำงานได้เท่านั้น แต่จะต้องเป็นแรงงานที่สามารถทำงานได้ และสามารถนำความรู้ทางวิชาการไปพัฒนาได้ กล่าวคือจะต้อง

ผลิตให้ทำได้อย่างดี คิดได้อย่างดีและมีคุณธรรมที่ดี ทั้งนี้ ในปี 2558 จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะฝีมืออย่างเสรีตามกรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีข้อตกลงร่วมกันถึงคุณสมบัติในสายวิชาชีพเพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานใน 7 สาขา ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม วิชาชีพสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์และนักบัญชี และในระยะต่อไปจะเปิดในสาขาอื่นๆ รวมทั้งแรงงานกึ่งทักษะฝีมือด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555)

จากข้อมูลดังกล่าว มีผลให้การจัดการศึกษาในระดับนี้ยังไม่สนองความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นประกอบกับจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีสถาบันทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงพบปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้บริหารสถานประกอบการเกี่ยวกับ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาบางส่วนมีคุณลักษณะที่ไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง โดยผู้วิจัยมีแนวคิดพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่าผลผลิตทางการศึกษาจะต้องสนองตอบความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานรวมทั้งจะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง โดยจำแนกตามรูปแบบและประเภทของธุรกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุงที่มีรูปแบบธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วน (Partnership) และบริษัทจำกัด (Company Limited) ที่จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมบริการ จำนวนทั้งสิ้น 958 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane 1973 อ้างถึงในพิชิต ฤทธิ์จรูญ 2554) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือมีความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 282 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง จำแนกได้ดังนี้

1. รูปแบบธุรกิจ
2. ประเภทธุรกิจ

ตัวแปรตามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ
2. ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
4. ด้านบุคลิกภาพ
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามทั่วไป (Check List) สอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับสถานภาพของสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านบุคลิกภาพ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.875 แล้วจึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชถึงผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่และส่วนที่เหลือได้จัดส่งทางไปรษณีย์ไปยังสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง จำนวน 282 ฉบับ และได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลหาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และวิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 คือสถานภาพของสถานประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ของแต่ละรายการในแต่ละตัวแปรนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard

Deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูลระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง ในแต่ละด้าน ค่าที่คำนวณได้นำมากำหนดระดับค่าคะแนนเฉลี่ย

2.2 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทรรศนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพทูลง โดยใช้การทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรรูปแบบของธุรกิจ คือ ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด และใช้การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรประเภทของธุรกิจ คือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วยการทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดพทูลงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะในการประกอบอาชีพและด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดพทูลง ที่มีรูปแบบของธุรกิจต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในจังหวัดพทูลง ที่ประกอบธุรกิจประเภทต่างกัน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทต่างกัน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ มีที่ แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's ได้ผลดังนี้

2.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการพบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างจากผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม

2.2 ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมบริการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างจากผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม

2.3 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างจากผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม

2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างจากผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.58$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.56$) ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.47$) และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) สรุปได้ว่าผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุดการเป็นคนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยพร แสงทอง (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความพึงพอใจด้านผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ดวงนภา มกรานุกัษ์ (2554) จากผลการศึกษาแนวโน้มการอาชีวศึกษาไทยภายใน 10 ปีข้างหน้าควรมีแนวโน้มในการพัฒนาดังนี้ 1) ด้านคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางทักษะวิชาชีพ

มีความรู้ ทักษะชีวิต นิสัยอุตสาหกรรม และทัศนคติที่ดีต่อการฝึกงาน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีความหลากหลายทั้งในและนอกระบบ ทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ และระบบทางไกล วิธีการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นตามเทคโนโลยี ผู้เรียน สถานประกอบการ รวมไปถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลง 3) ด้านครูผู้สอนต้องรู้ศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีประสบการณ์ วิชาชีพ เก่งปฏิบัติ รู้ลักษณะงานและอาชีพในสาขาวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถผลิตตำราเอง 4) ด้านความร่วมมือจะได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสถานประกอบการรวมไปถึงการมีส่วนร่วมรับดับท้องถิ่นและภูมิภาค 5) ด้านมาตรฐานต้องมีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพที่เป็นบันไดในความก้าวหน้าของแต่ละอาชีพให้สอดคล้องกับค่าจ้างและทักษะฝีมือ 6) ด้านการสนับสนุนของรัฐบาล รัฐต้องให้ความสำคัญการอาชีวศึกษาอย่างจริงจังมีนโยบายที่แน่นอนชัดเจน 7) ด้านค่านิยมในการเรียนอาชีวศึกษา สื่อมวลชน รัฐบาล สถานประกอบการต้องร่วมกันสร้างและผลักดันค่านิยมในการเรียนอาชีวศึกษา 8) ด้านการบริหารจัดการต้องมีความเป็นอิสระ และต้องมีการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาในการผลิตปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ จะเห็นได้ว่าความเชื่อมโยงความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนและทุกด้านที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่องจะส่งผลให้อนาคตของการอาชีวศึกษาไทยเกิดการพัฒนากำลังแรงงานของชาติให้มีฝีมือ คุณภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ สามารถแข่งขันได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการถือคุณพัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาการด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555)

2. ความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามรูปแบบของธุรกิจ ภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน และทุกด้าน และจากการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง ที่ประกอบธุรกิจประเภทต่างกัน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจประเภทต่างกัน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลังเพื่อหาความแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ระหว่างผู้ที่ประกอบธุรกิจต่างประเภทกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง มากกว่าผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ระหว่างผู้ที่ประกอบธุรกิจต่างประเภทกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจประเภทพาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง มากกว่าผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ระหว่างผู้ที่ประกอบธุรกิจต่างประเภทกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง มากกว่าผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ระหว่างผู้ที่ประกอบธุรกิจต่างประเภทกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎีของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง มากกว่าผู้ประกอบธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าสถานประกอบการที่มีประเภทธุรกิจการกันมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความคุณธรรมจริยธรรมเหมือนกัน แต่ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ทักษะในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ มีความต้องการที่ต่างกันตามลักษณะของประเภทของสถานประกอบการความจำเป็นในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยาพร แสงทอง (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความพึงพอใจด้านผู้เรียน ด้านครู - อาจารย์ นิเทศ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารง มะเซ็ง (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาก่อสร้างตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดนราธิวาส พบว่า ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษากับการตอบสนองจริงที่สถานประกอบการได้รับโดยภาพรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่ได้ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดพัทลุง มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณธรรม จริยธรรม มากที่สุด สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎนะผู้บริหารสถานประกอบการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความต้องการของสถานประกอบการ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามทฤษฎนะผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดอื่นๆ เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานประกอบการควรกำหนดแนวทางร่วมกันในการยกระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2. ภาครัฐควรสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาในสถานประกอบการ เช่นการอบรม สัมมนา ฝึกประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ร่วมกับสถานประกอบการ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.อรุณ จุติผล ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ดร.วันฉัตร ทิพย์มาศ กรรมการที่ปรึกษา ที่แนะนำข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

การจัดหางาน, กรม. **สถานการณ์การว่างงาน การเลิกจ้างและความต้องการแรงงาน.** กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน, 2556.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555.

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. **ข้อมูลการวิเคราะห์แรงงานอาชีพรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2551.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551.

. **คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2557.

ดวงนภา มกรานุกฤษ. **อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2554-2564.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.

บุญยาพร แสงทอง. **การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการศึกษอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2554.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์.**
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เอเชีย ออฟ คอมมิสท์,
2554.

อารง มะแข็ง. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภท
วิชาช่างอุตสาหกรรมสาขาวิชาก่อสร้างตาม
ความต้องการของสถานประกอบการในเขต
จังหวัดนราธิวาส. **วารสารมหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์.** 4, 2 (ธันวาคม 2555):
54-66.

Yamane, T. **Statistics: An Introductory Analysis.**
Third edition. New York: Harper and Row
Publication, 1973.